

Sygn. akt II Ka 460/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jerzy Kozaczuk
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Wierzbicka

przy udziale Prokuratora Andrzeja Michalczuka

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2015 r.

sprawy **M. P. (1)**

oskarżonej o przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 12 czerwca 2015 r. sygn. akt VII K 517/14

zaskarżony wyrok na zasadzie art. 439 § 1 pkt 10 kpk uchyla i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata P. S. w S. kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) tytułem obrony oskarżonej sprawowanej z urzędu w II instancji; stwierdza, że wydatki postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 460/15

UZASADNIENIE

M. P. (1) została oskarżona o to, że w okresie od 17 do 31 stycznia 2014 roku w bliżej nieokreślonym miejscu, ze skutkiem mającym miejsce wS., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i uzyskania gwarancji płatności, doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie łącznej 29331,81 złotych firmę (...) Sp. z o.o. z/s we W. ul. (...) w ten sposób, że prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą (...)z/s W. ul. (...) w celu wyłudzenia usługi naprawy ciągnika siodłowego marki V. (...) o nr rej. (...) na terenie Francji zainicjowała elektronicznie wykonanie trzech przelewów w kwotach:

- 5290,23 złotych w dniu 17 stycznia 2014 roku

- 19032,43 złotych w dniu 28 stycznia 2014 roku

- 5009,06 złotych w dniu 31 stycznia 2014 roku

na rachunek bankowy firmy (...) S.A. z/s we W. o nr (...)sporządzając potwierdzenia przelewu a następnie anulowała wykonywane operacje i tak przygotowane potwierdzenia przelewu jako autentyczne przesłała poprzez pocztę elektroniczną pracownikom (...) Sp. z o.o. z/s w S. ul. (...) wprowadzając ich w błąd co do faktu dokonania płatności, co skutkowało poświadczeniem przez firmę (...) Sp. z o.o. z/s w (...) wypłacalności klienta i wykonaniem przez francuski serwis (...) usługi naprawy pojazdu, mimo braku uregulowania przez M. P. (1) zobowiązań finansowych wobec firmy (...) Sp. z o.o.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2015 r., sygn. akt VII K 517/14, Sąd Rejonowy w Siedlcach:

I. oskarżoną M. P. (1) uznał za winną dokonania zarzucanego jej czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. wymierzył oskarżonej karę 1 roku pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 4 lata;

III. na podstawie art. 33 § 2 k.k. wymierzył oskarżonej karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych;

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. S. kwotę 708,48 złotych w tym 132,48 złotych podatku VAT za obronę oskarżonej sprawowaną z urzędu przez tegoż adwokata;

V. zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa tytułem kosztów sądowych kwotę 177,45 złotych, zwalniając oskarżoną od obowiązku uiszczenia opłaty.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wywiódł obrońca M. P. (1) zaskarżając go w całości i zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, a mający wpływ na jego treść, polegający na niewłaściwym przyjęciu, że oskarżona M. P. (1) sporządzając potwierdzenia przelewu pieniędzy na konto (...) Sp. z o.o. działała w zamiarze uzyskania korzyści majątkowej, podczas gdy kompleksowe rozważenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a zwłaszcza treść wyjaśnień oskarżonej oraz fakt uregulowania finansowych zobowiązań przeczą takiemu wnioskowi.

W następstwie tak sformułowanego zarzutu odwołujący się wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od popełnienia zarzucanego jej czynu, ewentualnie zaś o uchylenie zanegowanego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Apelujący wniósł nadto o zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie apelacyjne według norm przepisanych.

W toku rozprawy odwoławczej obrońca oskarżonej poparł apelację i wnioski w niej zawarte oraz wniósł o zasądzenie kosztów obrony z urzędu jednocześnie oświadczając, że nie zostały one uiszczone w całości, ani w części. Prokurator wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k. Oskarżona M. P. (1) nie stawiała się pomimo prawidłowego zawiadomienia o terminie rozprawy odwoławczej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się o tyle zasadna, że doprowadziła do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania. Już w tym miejscu zaznaczyć trzeba, że rozstrzygnięcie

o charakterze kasatoryjnym nie stanowiło rezultatu uznania zasadności argumentacji skarżącego, lecz efekt stwierdzenia występowania bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.

W wyprzedzeniu zasadniczej części rozważań podkreślić należy, że poważne wątpliwości budzi prawidłowość pierwszoinstancyjnego otwarcia przewodu sądowego. Z art. 385 § 1 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym w czasie procedowania przez Sąd Rejonowy (arg. z art. 28 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw- Dz. U. z 2013 r., poz. 1247 z późn. zm.) wynika, że przewód sądowy rozpoczyna się od odczytania przez oskarżyciela aktu oskarżenia, zaś argumentum a rubrica prowadzi do wniosku,

iż rzeczony odczytanie winno nastąpić w toku **rozprawy głównej**. Lektura akt sprawy wskazuje natomiast, że do odczytania aktu oskarżenia doszło przez Przewodniczącego, w toku **posiedzenia** przed sądem wezwanym, tj. Sądem Rejonowym w Wyszakowie (k. 287v).

W dalszej kolejności zaznaczyć trzeba, że wskazany sposób procedowania rażąco narusza poczucie sprawiedliwości, albowiem godzi w pełną realizację przysługującego M. P. (1) prawa do obrony, de facto pozbawiając ją możliwości korzystania z pomocy obrońcy z urzędu. Zważyć w tym kontekście należy, iż oskarżona, występując z wnioskiem o wyznaczenie takiego obrońcy (k. 250), wyraziła swą wolę korzystania z pomocy tegoż. Okoliczność, że wyżej wymieniona uczestniczyła jedynie we wspomnianym posiedzeniu, w którym z kolei nie uczestniczył obrońca (k. 287), sprawiła, że wskazane osoby nigdy się ze sobą nie zetknęły, a w takim razie nie mogło być mowy ani o wzajemnym zaufaniu, koniecznym w relacjach pomiędzy oskarżonym i jego obrońcą w procesie karnym, ani o możliwości realizacji wspólnej strategii obrony. Sytuacja taka była- w obliczu nieskorzystania przez obrońcę z możliwości statuowanych przepisem art. 84 § 2 k.p.k.- równoznaczna z niemożnością sprawowania rzetelnej obrony z urzędu. Żadne działania obrońcy nie mogą bowiem odbijać się niekorzystnie na sytuacji procesowej oskarżonego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 lipca 2015 r., IV KK 181/15, LEX nr 1765995). W tym stanie rzeczy przyjąć trzeba, że konieczność poszanowania przysługującego M. P. (1) prawa

do obrony wymagała uznania za obowiązkową obecności obrońcy w toku czynności procesowych z dnia 25 lutego 2015 r., a tym samym wykluczała możliwość odwołania się w tym zakresie do unormowania art. 117a § 1 k.p.k. Na marginesie zaprezentowanego wyводу podkreślić trzeba, że za jego słusznością przemawia dodatkowo aktualne brzmienie art. 80a k.p.k., uznającego udział obrońcy z urzędu w rozprawie głównej za obowiązkowy.

Stanowisko przedstawionej treści doprowadziło Sąd Okręgowy do przekonania o zaistnieniu bezwzględnej przyczyny odwoławczej związanej z niewzięciem przez obrońcę udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy (art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.). Związana z powyższym konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia sprawiła, iż bezprzedmiotowym, w rozumieniu art. 436 k.p.k., stało się poddanie analizie argumentacji wysuniętej przez apelującego obrońcę.

Procedując po raz kolejny Sąd Rejonowy będzie baczył na konieczność właściwego rozpoczęcia przewodu sądowego, a także dołoży wszelkich starań celem urzeczywistnienia przysługującego M. P. (1) prawa do obrony.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 615 z późn. zm.) Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adwokata P. S. w S. kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) tytułem obrony oskarżonej sprawowanej z urzędu w II instancji (§ 14 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu- tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461 z późn. zm.). Okoliczność, iż rozstrzygnięcie o charakterze kasatoryjnym stanowiło efekt uchybienia ze strony Sądu Rejonowego, sprawiła, że względu słuszności (art. 624 § 1 k.p.k.) nakazały poniesienie wydatków postępowania odwoławczego przez Skarb Państwa.